

Севил севилер, Јашар јашар, Алмаз парлаяр

НАДИР ИСТЕДАДА малик олан Чофур Чаббарлы јардымчылыгыны обеди бир баһара бизнотмак оллар. Бу баһарын солмаз чичкелери ол таравет во кювэлдини инкиси итюрмюр, акиси инкисала кеза хайла, јашамага, јаратмага, сурмага инос во маһабет котирюр, уксирди јени ару во истагаларо инсирдиюр. Бујук драматургу озумчунда чок иялар колмај кетимдиюр. Лакин адмаа еле кюлди ки, о оломондиюр, сајдыр, јашар ки, бу бизниш баробор јашарыш во јардыр. Чунки Чофур Чаббарлынын севиле котирдији во минларо тамашачынын урению јола талдыр бојук фикирлер, идеялар, амаллар бу кун до бојук гудурло селасиняр.

«Севил», «Алмаз» во «Јашар» асарларынын јазылдыгы, илк добу селюне јоурдуу иялардан узун мудат кеменише бахмалар, хор уч асарын тәсир кучу јени бојукдур. Чофур јашадыгы күүлери, ајарлы, ияларын јазычысы дейилди. О, ени јазмада келечевди, јени күүлери, јени ајарлы во ияларын јазычысы иди. Огун јакыны доврү мүзүм во чинди моголосин эле бир јукесклије јалдырды ки, о хор заман учун ойна-

нијет во ма'на кәсб етсин. Маһа хор учу асаро до бу иштиге-нозардан јашамаг аламдыр.

«Севил» асарынын јазылдыгы доврдо Ч. Чаббарлыны озунгу эрзи белди чыкма молдурди бир во эн мүбүмү му гадын азындыгы иносели иди. Севиле образы ила олмаз сеноткар чөләтин, зүмәтини гөјүнда эилен, тагир олуян, мөлиди талдаланан, лакин јени довр во нојата алагодар аларат козу ачылан, азыдыга чыхан Азербайжан гадынынын талејини кәсәтәриндиюр. Севил чадраны обедилактар, охутюр, төһәси алыр, Совет доврүнүн өи фәа во мүбариз гуручуларындан бирине чевилди. Бу асарын тәсир кучу ила јузәләрә Азербайжан балканы Севиле кечдији бу јалал кеттин во јени, козаа нојатин гөјүмә атылымшидыр.

Инди Азербайжанын хор тәрәфинди азад севилди јашардыр. Бу севилдер балканы селасинда, сенијеа, иянд тәсоруватында кишилеро чини-чинди чалынды, јени харгулар јаралдыр. Бәсти Багырваны, Шамама һосинованы ки танымыр. Азад өмөји ила учалан, јени-јени мүтафәфтијәндәр галазан, Социалист Әвәји Гөһрманы кини јукеск ая алаи бу ики пәйм-

анат устасынын ады бүтүн Совет Иттифакында шәһурдур. Инди бугларын сајы кетдикче артыр, чохалыр.

Һәр кун јени адмаа нејәзи чыхыр. Әвәк во харгулары ила биш севилер севилерин сајы кетдикче, Бәсти Фетхуллоев ади бир сагычдыр. Лакин оғун зәһнәти биздә во гәдәр јукеск гөјүмәтидирилмишдур. Она Социалист Әвәји Гөһрманы ады белдикимшидыр. Бу садо, тәвәзә'кар гәдән өз өмөји ила фәкр еди, буја оғун һаггы до вардыр. Бәсти инди гәдәндиги бу гәзәбә ила кювәртәтәтир. О, јени мүтафәфтијәндәр ургунда чалынмыр.

Бакынын, Кировабадын, Сумгајатын, Нуханын, багша шәһәр во районларымышы сенаје мүссәселәриндо јузәләрә бағачыга севилдер чалынмыр во јардырлар. Сурга Мирзәвәт кәндиди. Гөһрбериш Ленинист адныте дашмај Икх итәк комбинатынын коммунист әвәји коллективини ројбардыр. Азербайжан Коммунист партиясынын ХХIV гурутагында Сурга һораратин итә сојдымын, комбинатин бурчуц фәбрикндо комсомолчу кәндәрдән Чинмаз Чаббаро, Фиронки һусејнова јошдыларын јени тәшәббусләринди, ројбаркти етдији коммунист әвәји коллективини 1959-чу ияни пәланыны икә ај габај јеринә јетирдијиндән дошымшидыр.

Шаир Мирварди Далбәзи, Нјакр Рафибәјан, бәстонар Агабачы Рајәна, Шифте Ахундов, расман Маря Раһманова, олардо багша иносотот чалындыр. Инди оларын кәјдо во аруларды азыдыр, чадра, сәм-ғүссә, тәйгир но олдуғуну билмишләр.

«Јашар» Ч. Чаббарлынын мүтәсир мовузуда јаздыгы чок гөјүмәти асарларынди бириди. Дома јени нојат урунда кәсон мүбаризини пардаг бир суретгә келди. Јашарын ару во хәлалары кәндимиз чирәган етмәк, ковалашдырмәк, абадалашдырмагдан ибарәтиди. О, бу мәксәд урунда чалынмыр во аруруру. Јашар һәи заман унудулдиюр, бәси инкисалар бу кун до бизни армазда вардыр.

Бу кунку јашарларын гәјсәк гуруу јаратмаг, оломәзи хәјир вермәкдиюр, һор дофо бу асаро бахдыкча һидәноз һоһәк Минкәчәви сү-електрик стәтиснәсы јада душур. Санки буну Јашарын дәјнисин ила гуруу јаратчымшлар, Олардо Јашар кини зәһмәткәш мүһидини мәһсулу олаи бу бојук гуруғу республикамызы чирәган етмәш

дыр. Вагниниын һәр јериндә ишиларла јашарлаа раст кәзәк олар.

Ч. Чаббары ақунг новуларын гәлмә аламага бирәләр, мүјәзи ияри-кәләләрдо дәјнисләр, гаршысына гулај асарлардо иштәгалын дујан бир сеноткар иди. Оғун әлиш асардын һәмәминдә олдуғу кини, «Алмаз» һиссәна до гәлмә алимнәсы вачиб өли әбәдлөјятә саһа, бир-бирине аид олардыр, гаршы-гаршы ја кәри синифларын мүјәзилазәрини дәрәк мүбаризасы мүһүм гөјүтүр.

«Алмаз» һиссә Азербайжан кәндәриндә коллективлашын доврүнә асар салдымшидыр. Бу доврә Азербайжан кәндәриндә кечини мукасар во голчәнак синифларын тор-төкүнтүрә ила мәрә, мүбариз совет кәчи олаи Алмазын кәрки тоғунмасын гәлмә алимчымшидыр. Алмаз кәчини тара чадраны һәмәминдә атан, Бојук Октябрь социалист ингилабынын гызмар алаварынды бөркәди, Совет һакимийәтәрини бојук бүгүлгәләр вәрдиги гадиналардыкдыр. Бу гәлгәләр зәһмәткәшләрин, алимнәсы, муәллимларын һагт иши ургунда дојусләрә атылар. Азербайжан кәндәриндә сәкин, мәрдәтиди, мәкәтәбин, халд мәврәфини инкисаф етмәсин урәкдән вәрдиги Алмаз бүтүн гуруу до бахдыкчанын бу сајардә икәт тәрәтигә чалынан голчәнаг төр-төкүнтүрәни олдуғуну зәрбә бурмага јоһәнтимшидыр.

Алмаз өз мәрәтин, инкиләратын, гәјнәкәтин ила бүтүн бағачыга Азербайжан гадыналарынын үмүмлашдырилмиш образдыр. Маһа буна кәјдо до Алмаз суратини мүсәбт тәсири, дәмәк олаи, бојук бир һәсили тәрбији едиб мәтинлашдырмишдыр. Инди бизни Азербайжаным шәһәр, рајон во кәндәриндо инкисәләр алмаварымыз вардыр. Олар јени һиссәтин тәрбијәсини ургунда чалынмыр, асарынин мүәллимлик шәрәфини һор шәһәи узун туғур, ичтинәи ишларо фәа иштирак едиләр.

Јукеск исте'дәл мәһсулу олаи «Алмаз» һиссә, муәллимлик баға асарди кини она обеди шәһрәт гәзәндырмишдыр.

Сәадат СССР,
Тоғри МАҺМУД.

«Донш» һиссәндән бир шәкил. Хуршуд роулада С. НАЧИЈЕВА, Әлмүрад роулада Н. ОСМАИЛДИ чымыш едиләр.

Азербайжан Мүәллимин
20 МАРТ 1960-чу ИЛ
Сәл. 3